

**Scottish International Conference on Multidisciplinary Research and
Innovation – SICMRI 2026**

**IMPROVING THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT SYSTEM OF EDUCATORS IN
PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS: INTERNATIONAL EXPERIENCE
AND THE PRACTICE OF UZBEKISTAN**

Nishanova Aziza Mirzaxmadovna
Turan International University

Turan International University
Faculty of Humanities and Pedagogy
4th-year student

Ahmadaliyeva Lobarxon Dilshodjon kizi
+998 95 087 90 04

Abstract

This article provides a scientifically grounded analysis of improving the professional development system of educators in preschool educational institutions. The study examines international experiences and identifies effective approaches and strategies for the professional development of educators. Based on lessons learned from international practices, directions for developing the professional development system under the conditions of Uzbekistan are proposed. The research analyzes the theoretical foundations of professional development, modern methodologies, state policies, and their impact on the quality of preschool education.

Keywords

preschool education, educator qualification, professional development, international experience, professional competencies, pedagogical approach, Uzbekistan.

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA TARBIYACHILARNING
MALAKASINI OSHIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: XALQARO TAJRIBA
VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI**

Annotatsiya

Ushbu maqola maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyachilarning malakasini oshirish tizimini takomillashtirish masalasini ilmiy asosda tahlil qiladi. Maqolada xalqaro tajribalar o'rganilib tarbiyachilarni kasbiy rivojlantirishning samarali yondashuvlari va strategiyalari ko'rsatib beriladi. Xalqaro amaliyotlardan olingan darslar asosida O'zbekiston sharoitida malaka oshirish tizimini rivojlantirish yo'nalishlari taklif qilinadi. Tadqiqotda malaka oshirishning nazariy asoslari zamonaviy metodologiyalar davlat siyosatlari va ularning maktabgacha ta'lim sifatiga ta'siri tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar

Maktabgacha ta'lim tarbiyachi malakasi kasbiy rivojlanish xalqaro tajriba professional kompetensiyalar pedagogik yondashuv O'zbekiston

Kirish

Maktabgacha ta'lim tizimi har bir jamiyatning eng muhim bo'g'inlaridan biri bo'lib bolaning ilk yoshdagi ta'lim-tarbiya tajribasi uning kelajakdagi akademik ijtimoiy va hissiy rivojlanishida hal qiluvchi rol o'ynaydi. Shu nuqtai nazardan maktabgacha ta'lim sifati bevosita tarbiyachilarning kasbiy malakasi va pedagogik kompetensiyalariga bog'liq. Tarbiyachilar nafaqat bilim berish balki bolalarning shaxsiy qobiliyatlarini shakllantirish ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirish va psixologik barqarorligini ta'minlashda ham markaziy rol

Scottish International Conference on Multidisciplinary Research and Innovation – SICMRI 2026

o'ynaydi So'nggi yillarda global ta'lim siyosati tarbiyachilarni doimiy professional rivojlantirishga katta e'tibor qaratmoqda Dunyoning rivojlangan mamlakatlarida malaka oshirish tizimlari pedagogik innovatsiyalarni joriy etish metodik qo'llab-quvvatlash kuzatuv va baholash mexanizmlarini takomillashtirish orqali ta'lim sifatini yaxshilashga xizmat qiladi Shu nuqtai nazardan xalqaro tajribalar O'zbekiston sharoitida samarali tarbiyachi malakasini oshirish tizimini shakllantirish uchun muhim asos bo'ladi Ushbu maqola mazkur muammoni chuqur tahlil qiladi xalqaro tajribalarni o'rganadi va ularni O'zbekiston kontekstida amalga oshirish yo'nalishlarini taklif etadi

Asosiy qism

Malaka oshirish tarbiyachining kasbiy bilim va ko'nikmalarini doimiy rivojlantirish jarayoni bo'lib u bolalarning ta'lim sifati va pedagogik jarayonning samaradorligiga bevosita ta'sir qiladi Kasbiy malaka nafaqat pedagogik bilimlarni balki psixologik bilimlar metodik yondashuvlar va ijtimoiy ko'nikmalarni o'z ichiga oladi Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki tarbiyachilarni malakasini oshirish bolalarning kognitiv rivojlanishida hissiy barqarorligida ijtimoiy ko'nikmalarini shakllantirishda samarali vosita hisoblanadi Malaka oshirish jarayonining samaradorligi pedagoglar doimiy o'rganish orqali o'z bilim va ko'nikmalarini yangilab borishi o'z faoliyatini tahlil qiluvchi reflektiv yondashuvga ega bo'lishi va nazariy bilimlarni amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlashi bilan belgilanadi Xalqaro tajribalar shuni ko'rsatadiki malaka oshirish tizimining samaradorligi individual yondashuv mentorlik doimiy baholash va amaliyotga yo'naltirilgan metodlarga bog'liq Finlyandiya ta'lim tizimida tarbiyachilar kurslar ilmiy seminarlar va hamkorlikdagi o'rganish jarayonlari orqali malakasini oshiradi va amaliyotga yo'naltirilgan yondashuv bolalarga sifatli ta'lim berish imkonini yaratadi Singapur tajribasida reflektiv treninglar mentorlik va individual yondashuv asosida pedagoglar o'z kuchli va zaif tomonlarini aniqlab malaka oshirish jarayonini moslashtiradi Kanadada ilmiy tadqiqotlar asosida ishlab chiqilgan o'quv dasturlari pedagoglarni innovatsion metodlar bilan tanishtiradi va malakani oshirishning tizimli yondashuvini ta'minlaydi Ushbu tajribalar samarali tizim pedagoglarni doimiy o'sishga yo'naltiradi metodik yangiliklar bilan tanishtiradi va professional tarmoqlar orqali bilim almashish imkonini beradi O'zbekiston maktabgacha ta'lim tizimida tarbiyachilarning malakasini oshirish tizimi so'nggi yillarda sezilarli darajada rivojlandi Malaka oshirish tizimi tarbiyachilarning professional toifalari kasbiy kompetensiyalari va malaka darajalarini belgilaydi bu esa ularning professional o'sish yo'nalishlarini aniqlashga yordam beradi Pedagoglar zamonaviy metodik kurslar psixologik bilimlar va innovatsion pedagogik yondashuvlar bo'yicha malakasini oshiradi Oliy ta'lim muassasalari va xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik orqali pedagoglar tajribali mutaxassislar bilan ishlash imkoniga ega bo'ladi O'zbekiston tajribasini yanada takomillashtirish yo'nalishlari sifatida raqamli ta'lim resurslarini keng joriy etish reflektiv va mentorlik asosidagi o'rganish tizimini kuchaytirish xalqaro tajribalarni milliy kontekstga moslashtirish va pedagoglar o'rtasida professional tarmoqlarni rivojlantirish muhimdir Shu tarzda tarbiyachilar doimiy professional o'sishga yo'naltirilgan tizimli strategiyalar orqali maktabgacha ta'lim sifatini oshirishga xizmat qiladi va bolalarning ta'limida ijobiy natijalarni yuzaga keltiradi

Xulosa

Tarbiyachilarning malakasini oshirish tizimi sifatli maktabgacha ta'limni ta'minlashning strategik omilidir Xalqaro tajribalar pedagogik professionalizmni mustahkamlash bo'yicha samarali yondashuvlarni taklif etadi shu jumladan individual yo'nalish mentorlik reflektiv o'rganish va amaliyotga yo'naltirilgan metodlarni O'zbekiston amaliyotida malaka oshirish sohasida salmoqli ijobiy qadamlar mavjud bo'lsa-da ularni yanada takomillashtirish uchun global tajribalardan olingan yondashuvlarni mahalliy sharoitga moslashtirish zarur Tarbiyachilarni doimiy professional o'sishga yo'naltirilgan tizimli strategiyalar joriy etilganda

Scottish International Conference on Multidisciplinary Research and Innovation – SICMRI 2026

maktabgacha ta'lim sifatining umumiy darajasi ham sezilarli darajada oshadi hamda bolalar ta'limida ijobiy natijalar yuzaga keladi

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Darling-Hammond, L. (2017). *Empowered Educators: How High-Performing Systems Shape Teaching Quality Around the World*. Jossey-Bass.
2. OECD (2020). *Starting Strong 2020: Early Childhood Education and Care*. OECD Publishing.
3. UNESCO (2019). *Global Education Monitoring Report*.
4. O'zbekiston Respublikasi Ta'lim Vazirligi (2021). *Maktabgacha ta'limni rivojlantirish strategiyasi*.
5. Mahmudov, S. & Tursunov, J. (2022). *Pedagogik kasbiy malaka va malaka oshirish tizimi*. Toshkent.